

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Urtos/5/2016
Identifikačné číslo spisu:	2016898272
Dátum vydania rozhodnutia:	14.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2016898272.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci odsúdeného E. U. pre trestný čin profesionálnej krádeže vlámaním podľa § 127, § 129 bod 1 a 2, § 130 štvrtý prípad a § 15 Trestného zákonníka Rakúskej republiky prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 14. septembra 2016 v Bratislave sťažnosť odsúdeného E. U. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 2. augusta 2016, sp. zn. 3Ntc/14/2016, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného E. U. s a z a m i e t a.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. zamietol žiadosť odsúdeného E. U. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Trest odňatia slobody si odsúdený vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov (ďalej len „ústav“) na základe rozsudku krajského súdu z 8. apríla 2014, sp. zn. 3Ntc/2/2014 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 11. júna 2014, sp. zn. 6 Urto 4/2014, ktorými bolo podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 344/2012 Z. z. (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) rozhodnuté, že rozsudok Krajského súdu Eisenstadt z 23. septembra 2013, sp. zn. 7 Hv 25/13p sa uznáva a zvyšok nepodmiennečného trestu odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) rokov sa na území Slovenskej republiky vykoná.

V napadnutom uznesení krajský súd vysvetlil, že formálnu podmienku pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený splnil po tom, ako si dňa 19. júna 2016 vykonal dve tretiny uloženého trestu. Pokiaľ išlo o materiálnu podmienku, súd skonštatoval, že v prípade odsúdeného nemožno očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život. Poukázal pri tom na to, že odsúdený má 16 záznamov v registri trestov, pričom len jedno odsúdenie bolo medzičasom zahladené.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený E. U. sťažnosť, ktorú podaniami z 2. augusta 2016 a z 18. augusta 2016 odôvodnil.

V odôvodnení uviedol, že na jeho predchádzajúce odsúdenia nemôže súd prihliadať, keďže by tak bola porušená zásada nie dvakrát v tej istej veci. Vo vzťahu k resocializačnej prognóze uviedol, že „súd nemá žiadne právo sa vyjadrovať predtým, ako sa čokoľvek stane“, resp. že „súdna sieň nie je veštiareň“. Poukázal tiež na neprimerane vysoký trest, ako aj na to, že skutky, za ktoré bol uznaný vinným, nie sú na Slovensku zločinom. Uvedenej trestnej činnosti sa na Slovensku nedopustil a ani žiadnemu občanovi Slovenskej republiky škodu nespôsobil. Okrem toho, namietal pochybenie krajského súdu, ktorý si nevšimol, že vo výkone trestu bol (z dôvodu ukladania súhrnných a úhrnných trestov) len trikrát. Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd požiadal, aby bol v krátkom čase prepustený na slobodu.

Najvyšší súd postupom podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel pritom k záveru, že táto nie je dôvodná.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmienenečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Z vyššie citovaných ustanovení plynie, že pre podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil dve podmienky. Formálnu - vykonal trest v zákonom stanovenej dobe a materiálnu - plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pokiaľ ide o formálnu podmienku, ako správne krajský súd skonštatoval, túto odsúdený splnil po vykonaní dvoch tretín trestu dňa 19. júna 2016. Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu skutkov, najvyšší súd v tomto smere poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu z 11. júna 2014, sp. zn. 6 Urto 4/2014, podľa ktorého bolo jeho konanie právne kvalifikované ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 4 písm. b/ Tr. zák.

Vo vzťahu k materiálnej podmienke, najvyšší súd v zhode s krajským súdom dospel k záveru, že táto nie je naplnená. Aj najvyšší súd je toho názoru, že opakované páchanie druhovo identickej trestnej činnosti - krádeží vlámaním, za ktoré bol odsúdený E. U. v období rokov 1997 - 2013 odsúdený pätnásťkrát, svedčí o tom, že v jeho prípade nemožno očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život. Aj v správe riaditeľa ústavu na výkon trestu sa z tohto dôvodu konštatuje menej priaznivá resocializačná prognóza, resp. že odsúdený plní podmienky pre podmienenečné prepustenie len čiastočne.

Vo vzťahu k námietkam odsúdeného najvyšší súd upozorňuje, že na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu neexistuje „právny nárok“, ktorého by sa mohol domáhať ihneď, ako sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti. „Zmysel podmienenečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy.“ (ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentár. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 952.).

Okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení význam, je podľa odbornej literatúry, ako aj bohatej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (viď napr. uznesenie z 12. augusta 2015, sp. zn. 3 Urtost 3/2015, z 10. septembra 2014, sp. zn. 1 Tost 19/2015, z 25. februára 2015, sp. zn. 3 Urtos 1/2015, z 24. septembra 2015, sp. zn. 6 Urtos 1/2015, zo 7. apríla 2016, sp. zn. 5 Urtos 2/2016), aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho prípadnej trestnej činnosti.

Najvyšší súd sa teda nestotožnil s názorom odsúdeného, že na jeho predchádzajúcu trestnú činnosť nemožno pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení prihliadať. Naopak, posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom, ktorý je vyslovený s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, a pri ktorom je súd vždy odkázaný na objektívne okolnosti. Takouto okolnosťou sú aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Isteže, nemožno paušálne dospieť k záveru, že u viacnásobných recidivistov už podmienечné prepustenie z výkonu trestu a priori nepripadá do úvahy. Faktom ale je, že s ohľadom na ich kriminálnu minulosť bude splnenie materiálnej podmienky (o ich polepšení a nízkeho rizika recidívy) skôr výnimočné, ako bežné.

Pokiaľ ide konkrétne o odsúdeného E. U., najvyšší súd zdôrazňuje, že tento už dostal zo strany spoločnosti opakovane možnosť preukázať (dvakrát mu bol za jeho trestnú činnosť uložený podmienечný trest, jedenkrát bol z výkonu trestu podmienечne prepustený, jedenkrát mu bola udelená amnestia, ktorou mu bol výkon zvyšku trestu odňatia slobody odpustený a päťkrát v jeho prípade súdy od uloženia súhrnného trestu upustili vzhľadom na to, že uložený trest považovali za postačujúci), že „miernejší trest“ na jeho nápravu postačuje. Žiaľ, nestalo sa a E. U. sa k páchaniu trestnej činnosti navrátil.

V tomto kontexte preto tvrdenie odsúdeného E. U. o tom, že vo výkone trestu bol len trikrát, nie je relevantné. Naopak, uvedené svedčí skôr v jeho neprospech, keďže z neho vyplýva, že spoločnosť mu opakovane (neúspešne) dávala šancu napraviť sa.

Vo vzťahu k tvrdeniu odsúdeného, že uvedenej trestnej činnosti sa nedopustil voči občanom Slovenskej republiky a ani na území Slovenskej republiky, najvyšší súd uvádza, že táto okolnosť nemá význam pri posudzovaní podmienok pre podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Na podklade vyššie formulovaných úvah najvyšší súd vyhodnotil sťažnosť odsúdeného E. U. za nedôvodnú, a preto ju podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.